

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103, тел. (044) 200-08-27,
тел. контакт-центру (044) 200-06-94, тел. повідомлень про корупцію (044) 200-06-91,
офіційний вебсайт: www.nazk.gov.ua, e-mail: info@nazk.gov.ua

**Шевченківський районний
суд міста Києва**
вул. Дегтярівська, 31А,
м. Київ, 03057

**Позивач: Національне агентство
з питань запобігання корупції**
код ЄДРПОУ 40381452
бульв. Дружби народів, 28,
м. Київ, 01103
info@nazk.gov.ua

**Відповідач 1: Акціонерне товариство
«Національна акціонерна
компанія «Нафтогаз України»**
код ЄДРПОУ 20077720
вул. Б. Хмельницького, 6,
м. Київ, 01601
ngu@naftogaz.com

Відповідач 2: Вітренко Юрій Юрійович

Відповідач 3: Кабінет Міністрів України
вул. Грушевського, 12/2,
м. Київ, 01008

ПОЗОВНА ЗАЯВА про припинення трудового договору (контракту)

Підстави для звернення з позовом

Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) відповідно до ч. 1 ст. 4 Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику.

Національне агентство є центральним органом виконавчої влади, який бере участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки України.

Стратегія національної безпеки, затверджена Указом Президента України від 14.09.2020 № 392/2020, визначає боротьбу з корупцією та формування антикорупційної політики одними з основних напрямів державної політики національної безпеки України.

Згідно з вимогами ст. 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Відповідно до ч. 4 ст. 7, п. «е» ч. 2 ст. 12 Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції кожна держава-учасниця прагне створювати, підтримувати та зміцнювати системи, що запобігають конфлікту інтересів. Запобігання виникненню конфлікту інтересів може включати встановлення обмежень, у належних випадках й на обґрунтований строк, стосовно професійної діяльності колишніх публічних діячів у приватному секторі після їхнього виходу у відставку або на пенсію, якщо така діяльність або робота безпосередньо пов'язана з функціями, що такі публічні діячі виконували в період їхнього перебування на посаді або за виконанням яких вони здійснювали нагляд.

Технічне керівництво до Конвенції щодо імплементації ст. 12 Конвенції в контексті заходів, які мають бути вжиті державами з метою обмеження роботи колишніх публічних діячів, визначає таке:

Всі держави-учасники повинні прийняти офіційні процедури, які регулюють перехід публічних діячів після відходу у відставку або виходу на пенсію, на роботу в організаціях приватного сектору, з якими вони мали ділові стосунки під час перебування на публічній посаді, або для яких вони можуть мати у своєму розпорядженні корисну інформацію конфіденційного або комерційного характеру, або в які вони можуть бути найняті з метою впливу на своїх колишніх працівників або колег. Такі процедури повинні застосовуватися як до призначуваних, так і до виборних посадовців. Держави-учасники повинні розглянути можливість запровадження заходів, які мали б конкретні наслідки для публічних діячів, які намагаються зробити такі дії:

- використання своєї посади для сприяння потенційним роботодавцям;
- пошук роботи в ході здійснення ділових відносин;
- зловживання конфіденційною інформацією, отриманою під час перебування на публічній посаді;

- представництво приватних інтересів у питаннях, за які вони відповідали на посаді публічного діяча;
- представництво (протягом встановленого періоду часу) приватних сторін з будь-яких питань перед конкретним органом або організацією, в яких вони працювали раніше.

Визначення видів діяльності і процедур після звільнення з публічної посади, що регулюють перехід на роботу в приватний сектор, повинні бути чіткими і зрозумілими. Державам-учасникам пропонується розглянути можливість прийняття таких заходів:

- - зробити необхідність отримання дозволу для переходу на роботу в приватний сектор обов'язковою умовою при призначенні на посаду;
- передбачити право накладати умови на використання інформації та зв'язок з колишніми роботодавцями;
- передбачити право повідомляти конкурентів в приватному секторі про перехід важливого посадовця на роботу в конкуруючу фірму;
- передбачити право усувати будь-яку організацію приватного сектора від ділових відносин з державою-учасником у разі порушення умов.

При розробці таких положень держави-учасники повинні враховувати наступне:

- тривалість періоду будь-якого обмеження;
- точні рівні посади або групи посадових осіб, які підлягають обмеженням;
- точне визначення областей і сфер діяльності, в яких колишнім посадовим особам заборонено представляти приватні організації.

[Розділ II.8. Обмеження щодо роботи колишніх публічних посадових осіб у приватному секторі *Технічне керівництво з реалізації Конвенції ООН проти корупції*].

Держава Україна з метою виконання міжнародних зобов'язань реалізувала вимоги Конвенції ООН проти корупції у національному законодавстві, а саме передбачила відповідне обмеження у п. 1 ч. 1 ст. 26 Закону, відповідно до якого особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зазначеним у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, які звільнилися або іншим чином припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, забороняється протягом року з дня припинення відповідної діяльності укладати трудові договори (контракти) або вчиняти правочини у сфері підприємницької діяльності з юридичними особами приватного права або фізичними особами - підприємцями, якщо особи, зазначені в абзаці першому цієї частини, протягом року до дня припинення виконання функцій держави або місцевого самоврядування здійснювали повноваження з контролю, нагляду або підготовки чи прийняття відповідних рішень щодо діяльності цих юридичних осіб або фізичних осіб - підприємців.

Згідно з ч. 2 ст. 26 Закону порушення встановленого п. 1 ч. 1 цієї статті обмеження щодо укладення трудового договору (контракту) є підставою для припинення відповідного договору.

У разі виявлення порушень, передбачених ч. 1 цієї статті, Національне агентство з питань запобігання корупції звертається до суду для припинення трудового договору (контракту), визнання правочину недійсним.

Національне агентство у межах реалізації своїх повноважень встановило факт порушення визначеної п. 1 ч. 1 ст. 26 Закону заборони у зв'язку з укладенням трудового договору (контракту) між акціонерним товариством «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» (далі – НАК «Нафтогаз України») та головою правління товариства Вітренком Ю.Ю., колишнім виконувачем обов'язків Міністра енергетики України.

Вищезазначене дає підстави Національну агентству у межах своїх повноважень звернутися до суду з позовом про припинення зазначеного трудового договору (контракту).

Метою звернення до суду з указаним позовом є захист державних інтересів, які з огляду на положення Конвенції ООН проти корупції (ст.ст. 5-6) полягають у необхідності неухильного дотримання принципів та механізмів запобігання корупції, забезпечення державою, у тому числі судами, усунення наслідків вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією, а також у забезпеченні належної реалізації своїх повноважень Національним агентством як органом, який протидіє корупції.

Згідно з ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до ч. 1 ст. 56 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України) у випадках, встановлених законом, органи державної влади, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи можуть звертатися до суду із заявами про захист прав, свобод та інтересів інших осіб або державних чи суспільних інтересів та брати участь у цих справах.

Відповідно до п. 1 розділу I Статуту НАК «Нафтогаз України», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 1044 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26.10.2020 № 997), НАК «Нафтогаз України», утворене на виконання Указу Президента України від 25.02.1998 № 151 «Про реформування нафтогазового комплексу України».

У п. 2 Статуту визначено, що тип Компанії – приватне акціонерне товариство.

Держава в особі Кабінету Міністрів України є акціонером НАК «Нафтогаз України», частка в статутному капіталі якого становить 100 %.

У п. 3 ч. 1 ст. 20 Господарського процесуального кодексу України, зазначено, що господарські суди розглядають справи у спорах, що виникають з корпоративних відносин, в тому числі у спорах між учасниками (засновниками, акціонерами, членами) юридичної особи або між юридичною особою та її учасником (засновником, акціонером, членом), у тому числі учасником, який вибув, пов'язані зі створенням, діяльністю, управлінням або припиненням діяльності такої юридичної особи, крім трудових спорів.

Як убачається з положень ч. 1 ст. 19 ЦПК України, суди розглядають у порядку цивільного судочинства справи, що виникають з цивільних, земельних, трудових, сімейних, житлових та інших правовідносин, крім справ, розгляд яких здійснюється в порядку іншого судочинства.

Враховуючи, що обставини вказаної справи стосуються трудових правовідносин, які виникли внаслідок укладення контракту (трудового договору), зазначений спір підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Обставини, які підтверджують порушення Закону

Відповідно до п. 6-1 ч. 1 ст. 11 Закону до повноважень Національного агентства належить здійснення моніторингу та контролю за виконанням актів законодавства з питань етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб.

Так, реалізуючи відповідні повноваження, Національне агентство, враховуючи неодноразове отримання повідомлень з інформацією про можливе порушення Вітренком Ю.Ю. вимог ст. 26 Закону та вимогою перевірити такі факти, здійснило моніторинг та контроль з метою перевірки дотримання Вітренком Ю.Ю. зазначених вимог Закону.

У ході моніторингу Національним агентством встановлено, що *у період з 21.12.2020 по 28.04.2021 перший заступник Міністра енергетики України Вітренко Ю.Ю., виконуючи обов'язки Міністра енергетики України відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.12.2020 № 1603-р, брав участь у підготовці рішень щодо діяльності НАК «Нафтогаз України».*

Так, процедура підготовки рішень Кабінету Міністрів України визначена главою 2 «Процедура підготовки» Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950, яка включає декілька етапів, зокрема погодження проекту акта із заінтересованими органами (п. 5 § 33 глави 2 вказаного Регламенту).

Згідно з пп. 7 п. 10 Положення про Міністерство енергетики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2021 № 507, Міністр енергетики України погоджує акти Кабінету Міністрів України, що надходять на погодження до Міністерства.

Зокрема, під час засідання Кабінету Міністрів України 03.03.2021 прийнято рішення (протокол засідання від 03.03.2021 № 28), згідно з яким Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (далі – Мінекономіки) спільно, серед іншого, з Міністерством енергетики України доручено підготувати та подати до Кабінету Міністрів України проект рішення Кабінету Міністрів України щодо визначення основних напрямів діяльності НАК «Нафтогаз України» з метою розвитку ринку природного газу.

Міністерство енергетики України листом від 04.03.2021 № 26/1.1-7.3-3457 за підписом виконувача обов'язків Міністра енергетики України Вітренка Ю.Ю. надало пропозиції до проекту зазначеного рішення.

Листом Мінекономіки від 27.04.2021 № 3222-01/25359-03 до Міністерства енергетики України надійшов на розгляд проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Питання річних загальних зборів акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України», у п. 2 якого мала бути надана оцінка роботі наглядової ради та правління НАК «Нафтогаз України».

Вітренко Ю.Ю. розглянув вказаний проект розпорядження та листом від 27.04.2021 № 26/1.1-19.2-6900 запропонував визнати роботу правління та наглядової ради НАК «Нафтогаз України» незадовільною.

Надалі така пропозиція врахована у п. 3 розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.04.2021 № 370-р, яким роботу правління та наглядової ради НАК «Нафтогаз України» визнано незадовільною.

Крім того, згідно з п. 8 цього ж розпорядження Вітренка Ю.Ю. обрано та призначено головою правління НАК «Нафтогаз України», а відповідно до п. 9 Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Петрашка І.Р. уповноважено на підписання контракту з Вітренком Ю.Ю.

Листом виконувача обов'язків Міністра енергетики України Вітренка Ю.Ю. від 12.01.2021 № 26/1.1-19.3.300, адресованим Мінекономіки, погоджено із зауваженнями проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання управління об'єктами державної власності». У зауваженнях пропонувалось доповнити текст розпорядження пунктами, що передбачали передачу до сфери управління Міністерства енергетики України пакета акцій, які належать НАК «Нафтогаз України» у статутному капіталі АТ «Укртрансгаз» та ВАТ «Кіровоградгаз».

Також виконувач обов'язків Міністра енергетики України Вітренко Ю.Ю. брав участь у розробці інших актів Кабінету Міністрів України, які безпосередньо стосувались діяльності НАК «Нафтогаз України»:

листом від 10.03.2021 № 26/1.1-7.1-3784 погодив із зауваженням проект постанови «Деякі питання діяльності акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України»;

листом від 26.03.2021 № 26/1.1-11.4-4980 погодив проект розпорядження «Питання діяльності акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» щодо призначення суб'єкта аудиторської діяльності фінансової звітності НАК «Нафтогаз України»;

листом від 18.02.2021 № 26/1.1.-18.2-2543 надав зауваження до проекту розпорядження «Про затвердження фінансового плану акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» на 2021 рік».

Вітренко Ю.Ю. припинив діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, 28.04.2021 на підставі постанови Кабінету Міністрів України № 367-р «Про звільнення Вітренка Ю.Ю. з посади першого заступника Міністра енергетики України».

Надалі між Вітренком Ю.Ю. та НАК «Нафтогаз України» в особі Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Петра І.Р. 29.04.2021 укладено контракт № 1 з головою правління НАК «Нафтогаз України», на підставі якого між ними виникли трудові відносини.

Відповідно до п. 10 Статуту НАК «Нафтогаз України», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 1044 (у редакції постанови від 26.10.2020 № 997), НАК «Нафтогаз України» є підприємницьким товариством – юридичною особою приватного права.

Враховуючи те, що відповідно до ст. 26 Закону особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зазначеним у п.1 ч.1 ст. 3 Закону, до яких належать міністра, в.о. міністра, а також його заступник (Вітренко Ю.Ю.), заборонено протягом року після припинення відповідної діяльності укладати трудові договори (контракти) або вчиняти правочини у сфері підприємницької діяльності з юридичними особами приватного права або фізичними особами - підприємцями, якщо особи, зазначені в абз. 1 цієї частини, протягом року до дня припинення виконання функцій держави або місцевого самоврядування здійснювали повноваження з контролю, нагляду або підготовки чи прийняття відповідних рішень щодо діяльності цих юридичних осіб або фізичних осіб -підприємців. Як вбачається з доказів, долучених до цієї позовної заяви, Вітренко Ю.Ю., **виконуючи обов'язки Міністра енергетики України, безпосередньо брав участь у підготовці рішень щодо діяльності НАК «Нафтогаз України», яка є юридичною особою приватного права, йому заборонено укладати трудові договори (контракти) з відповідною юридичною особою.**

Визначене у п. 1 ч. 1 ст. 26 Закону обмеження діє незалежно від того, особа працювала на посаді до звільнення весь рік чи його частину, та акцентоване на фактичному прийнятті рішень чи участі у прийнятті рішень щодо діяльності юридичної особи приватного права.

Участь у прийнятті рішення щодо діяльності юридичної особи може бути пов'язана з реалізацією особою своїх безпосередніх владних повноважень або зумовлюватись певною процедурою прийняття такого рішення, навіть якщо воно приймається іншою особою.

Відповідно до ч. 2 ст. 26 Закону порушення встановленого у п. 1 ч. 1 цієї статті обмеження щодо укладення трудового договору (контракту) є підставою для припинення відповідного договору.

Вказана норма Закону також кореспондується з п. 7¹ ч. 1 ст. 36 КЗпП України, який передбачає окрему підставу припинення трудового договору, а саме його укладення всупереч вимогам Закону України «Про запобігання корупції», встановленим для осіб, які звільнилися або іншим чином припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, протягом року з дня її припинення.

Крім того, безпосередньо умовами самого контракту, а саме у п. 5.5.4 Розділу 5 встановлено, що цей контракт може бути припинений з підстав, передбачених законодавством.

Таким чином, ураховуючи зазначені обставини, укладення Вітренком Ю.Ю. трудового договору (контракту) із НАК «Нафтогаз України» здійснено з порушенням п. 1 ч. 1 ст. 26 Закону, адже на Вітренка Ю.Ю. розповсюджувалися та продовжують розповсюджуватися обмеження, передбачені ч. 1 ст. 26 Закону, що є підставою для його припинення відповідно до ч. 2 ст. 26 Закону, п. 7¹ ч. 1 ст. 36 КЗпП України.

Викладені обставини повністю підтверджуються долученими до позовної заяви письмовими доказами.

На виконання п. 10 ч. 3 ст. 175 ЦПК України повідомляємо, що Національним агентством не подано іншого позову (позовів) до цього ж відповідача (відповідачів) з тим самим предметом та з тих самих підстав.

З урахуванням вимог п. 7 ч. 3 ст. 175 ЦПК України повідомляємо, що заходів забезпечення доказів або позову до подання позовної заяви Національним агентством не здійснювалось.

На час подання позову Позивач поніс витрати зі сплати судового збору за позовну вимогу немайнового характеру в розмірі 2270 гривень, понесення інших витрат не очікується.

Керуючись ч. 1 ст. 2, ч. 1 ст. 4, ст. 48, ч.ч. 1, 2 ст. 175 Цивільного процесуального кодексу України, Національне агентство

ПРОСИТЬ СУД:

1. Відкрити провадження за цим позовом.
2. Припинити дію контракту № 1 від 29.04.2021, укладеного НАК «Нафтогаз України» із головою правління товариства НАК «Нафтогаз України» Вітренком Ю.Ю.
3. Розгляд справи здійснювати за участю представника Позивача.

Додатки:

1. Копія розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.12.2020 №1601-р про призначення Вітренка Ю.Ю. першим заступником Міністра енергетики України із 22.12.2020 на 1 арк. в 1 прим.;
2. Копія розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.12.2020 №1603-р про тимчасове покладення виконання обов'язків Міністра енергетики України на Вітренка Ю.Ю. на 1 арк. в 1 прим.;
3. Копія розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.04.2021 №367-р про звільнення Вітренка Ю.Ю. з посади першого заступника Міністра енергетики України на 1 арк. в 1 прим.;

4. Копія контракту № 1 з головою правління НАК «Нафтогаз України» від 29.04.2021 на 11 арк. в 1 прим.;
5. Копія протоколу засідання Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 28 на 8 арк. в 1 прим.;
6. Копія листа виконуючого обов'язки Міністра енергетики України Вітренка Ю.Ю. від 04.03.2021 № 26/1.1-7.3-3457 на 2 арк. в 1 прим.;
7. Копія листа Мінекономіки від 27.04.2021 № 3222-01/25359-03 та додатки до нього (проект розпорядження Кабінету Міністрів України та пояснювальна записка), усього на 4 арк. в 1 прим.;
8. Копія листа виконуючого обов'язки Міністра енергетики України Вітренка Ю.Ю. від 27.04.2021 № 26/1.1-19.2-6900 на 1 арк. в 1 прим.;
9. Копія розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.04.2021 № 370-р на 2 арк. в 1 прим.;
10. Копія довідки про погодження проекту розпорядження Кабінету Міністрів України «Питання річних загальних зборів акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» на 1 арк. в 1 прим.;
11. Копія листа виконувача обов'язків Міністра енергетики України Вітренка Ю.Ю., зареєстрованого у Кабінеті міністрів України 16.01.2021 за № 368/2/1-21 з додатками, усього на 3 арк. в 1 прим.;
12. Копія листа виконуючого обов'язки Міністра енергетики України Вітренка Ю.Ю. від 10.03.2021 № 26/1.1-7.1-3784 на 1 арк. в 1 прим.;
13. Копія листа виконуючого обов'язки Міністра енергетики України Вітренка Ю.Ю. від 26.03.2021 № 26/1.1-11.4-4980 на 1 арк. в 1 прим.;
14. Копія листа виконуючого обов'язки Міністра енергетики України Вітренка Ю.Ю. від 18.02.2021 № 26/1.1.-18.2-2543 на 2 арк. в 1 прим.;
15. Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань на 6 арк. в 1 прим.;
16. Положення про Департамент з питань дотримання законодавства про конфлікт інтересів та обмежень щодо запобігання корупції, затверджене наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 11.03.2020 № 92/20 (зі змінами від 06.05.2020) на 9 арк. в 1 прим.;
17. Документ, що підтверджує сплату судового збору, на 1 арк. у 1 прим.
18. Копії позовної заяви та всіх документів, що додаються до неї, відповідно до кількості відповідачів на 189 арк. у 3 прим.;

**В.о. керівника Департаменту
з питань дотримання законодавства
про конфлікт інтересів та обмежень
щодо запобігання корупції**

Олександр ШУЛЬГА

